

Skatteministeriet
Justitsministeriet

Afskæring af virksomheder på EU's sortliste fra hjælpepakkerne

27. maj 2020

Der er spurgt til, i hvilket omfang man kan anvende EU's 'sortliste' over skattelylande til at afskære virksomheders adgang til hjælpepakkerne.

Svar

De ordninger, der er blevet gennemført, er alle søgt afgrænset, således at det i videst muligt omfang sikres, at adgang til kompensation efter ordningerne alene gives til virksomheder, der er skattepligtige her i landet, og således at ordningerne ikke kan ansøges af virksomheder med henblik på kompensation for aktiviteter i såkaldte skattelylande, herunder lande på EU's sortliste.

Det vil være i strid med EU-retten om kapitalens frie bevægelighed at afskære virksomheder fra kompensation efter ordningerne alene med henvisning til, at virksomhederne helt eller delvist er ejet af selskaber eller personer, der er hjemmehørende i lande, der er på EU's sortliste. Dette skyldes, at reglerne om kapitalens frie bevægelighed ikke blot finder anvendelse inden for EU/EØS, men også gælder i forhold til 3. lande.

Reglerne om kapitalens frie bevægelighed finder derimod ikke anvendelse, såfremt en virksomhed i et 3. land direkte, dvs. uden mellemliggende ejer(e), udøver aktiviteter her i landet. Såfremt aktiviteterne i Danmark udøves direkte af en fysisk eller juridisk person hjemmehørende i et land på EU's sortliste, vil det således ikke stride mod EU-retten at afskære den pågældende fysiske eller juridiske person fra adgang til hjælpepakkerne.

Reglerne om kapitalens frie bevægelighed finder heller ikke anvendelse på foranstaltninger, der udelukkende vedrører tilfælde, hvor der direkte fra et 3. land udøves bestemmende indflydelse (kontrol) over en virksomhed her i landet. Foranstaltninger, der udelukkende vedrører tilfælde, hvor der udøves en sådan bestemmende indflydelse, skal således vurderes efter EU's bestemmelser om etableringsfriheden, der kun finder anvendelse inden for EU/EØS.

Det strider derfor ikke mod EU-retten at afskære danske virksomheder fra adgang til hjælpepakkerne, når fysiske eller juridiske personer hjemmehørende i lande på EU's sortliste har en direkte ejerandel i den danske virksomhed (i praksis selskaber), der medfører bestemmende indflydelse. Dette vil efter EU-Domstolens praksis forudsætte en ejerandel på ca. 25 pct.

Danske selskaber, der ejes fra skattelylande – herunder af selskaber i lande på EU's sortliste – er i praksis meget sjældent ejet direkte af selskabet i skattelylandet, idet ejerskabet derimod udøves via et eller flere mellemliggende selskab(er) beliggende i EU/EØS. I så fald kan det EU/EØS-selskab, der er den direkte ejer af det danske selskab, påberåbe sig EU-retten om etableringsfriheden. Det vil derfor ikke være muligt at afskære det danske selskab fra adgang til hjælpepakkerne, når der er en sådan mellemliggende ejer.

Det bemærkes, at EU-rettens regler om etableringsfrihed ikke kan påberåbes med henblik på at muliggøre svig eller misbrug. EU-Domstolen har fx i to domme af 26. februar 2019 i de såkaldte "beneficial owner"-sager fastslået, at der kan ske kildebeskatning i Danmark af renter og udbytter, der betales til et selskab i EU, hvis det på grundlag af objektive og samstemmende forhold godtgøres, at EU-selskabet er indsat kunstigt i koncernstrukturen netop med henblik på at undgå en sådan kildebeskatning af beløbene.

Svig eller misbrug forudsætter ifølge EU-Domstolen, at det godtgøres, at der er tale om en koncern, som ikke er tilrettelagt af grunde, der afspejler den økonomiske realitet, idet den derimod har en struktur, der er rent formel, og som har til hovedformål eller som et af sine hovedformål at opnå en fordel, som virker mod formålet og hensigten med den lovgivning, der finder anvendelse.

Det vil f.eks. være tilfældet, hvis det godtgøres, at et mellemliggende selskab er etableret i et andet EU-land med henblik på, at et lån fra den bagvedliggende ejer til et dansk selskab ydes via det mellemliggende selskab for at forsøge at udnytte, at der efter EU-retten ikke kan pålægges kildeskat på renter, der betales til et moderselskab i EU.

Omvendt fastslår EU-Domstolen i de omhandlede domme, at det ikke i sig selv er udtryk for svig eller misbrug, at en koncern er struktureret således, at en bagvedliggende ejer i et tredjeland ikke er den direkte ejer af f.eks. et dansk selskab, men derimod ejer det danske selskab via et mellemliggende selskab i et andet EU-land.

I den forbindelse skal det i øvrigt bemærkes, at kompensation efter hjælpepakkerne udelukkende ydes for tab forbundet med aktiviteter, der er skattepligtige i Danmark, og kompensationen er også skattepligtig her i landet. Det gælder, uanset hvem der ejer det danske selskab.

Sammenfattende er det Skatteministeriet og Justitsministeriets opfattelse, at i relation til allerede eksisterende koncerner, der er struktureret således, at et dansk selskab ejes af et selskab i EU/EØS, vil det være i strid med etableringsfriheden, herunder kravet om ligebehandling, at afskære det danske selskab fra kompensation efter hjælpepakkerne alene med henvisning til, at den ultimative ejer af det danske selskab er en fysisk eller juridisk person, der er skattemæssigt hjemmehørende i et tredjeland på EU's sortliste. EU-Domstolens afgørelse i "beneficial owner"-sagerne ændrer ikke i denne EU-retlige vurdering.

Det bemærkes, at der særskilt er blevet spurgt til, om det er muligt at afskære virksomheder fra kompensation efter hjælpepakkerne, hvis ejerstrukturen i eksisterende koncerner ændres specifikt med det formål at opnå kompensation.

Hvis en dansk virksomheds *direkte* ejer er en fysisk eller juridisk person, der er skattemæssigt hjemmehørende i et tredjeland på EU's sortliste, vil det udgøre et misbrug, hvis der f.eks. indsættes et selskab i et andet EU-land i koncernstrukturen med det specifikke formål at opfylde betingelserne for kompensation efter

hjelpepakkerne. Som det fremgår af omtalen ovenfor af EU-Domstolens domme i ”beneficial owner”-sagerne, vil det ikke være i strid med EU-retten at afskære kompensation, hvor det godtgøres, at der foreligger et sådant misbrug.

Derimod er der som ovenfor nævnt ikke tale om misbrug, hvor en fysisk eller juridisk person, der er skattemæssigt hjemmehørende i et tredjeland, herunder i et tredjeland på EU’s sortliste, *indirekte* ejer et dansk selskab gennem ejerskab af et selskab i EU/EØS, som således indgår i en allerede eksisterende koncernstruktur.